

Nierstenen

Polikliniek Urologie / SEH

Beter voor elkaar

Inleiding

Op de spoedeisende hulp is de 'verdenking op' nierstenen of er is verteld dat u nierstenen heeft. Met deze folder hopen wij u wat meer informatie hierover te kunnen geven.

Wat is een niersteen?

In de urine zitten afvalstoffen die met het plassen worden afgevoerd. Als afvalstoffen niet helemaal oplossen in de urine, dan kunnen er in het nierbekken kristallen of steentjes ontstaan. Dit noemen we nierstenen. Kleine niersteentjes kunt u uitplassen, maar soms blijft een steentje in de urinewegen steken. Dit kan de oorzaak zijn van een niersteenaanval. Een niersteentje kan soms ook de oorzaak zijn van een infectie in de urinewegen.

Hoe ontstaat een niersteenaanval?

Als een wat groter steentje in de urineleider klem komt te zitten, dan krijgt u een aanval van pijn in uw zij of in uw buik.

De urineleider probeert de steen steeds wat verder naar de blaas toe te werken. Dit geeft steeds weer een pijngolf. Wanneer de urineleider even stopt met 'knijpen', is ook de pijn even weg. Nierstenen komen vaak voor. Waarom ze bij sommige mensen ontstaan en bij andere niet, is niet helemaal duidelijk. In sommige families komen nierstenen vaker voor.

Als u een keer een niersteen heeft gehad is de kans zeer groot dat u er opnieuw een krijgt, zeker als u uw levenswijze niet aanpast. Er zijn ook mensen die een verhoogd risico hebben om andere redenen (mensen in een rolstoel, bedlegerige mensen, mensen met bepaalde darmziekten of stofwisselingsziekten).

Wat zijn de verschijnselen bij een niersteen?

U krijgt plotseling heftige pijn in uw zij of in uw (onder)buik. De pijn komt in golven. Dit heet koliekpijn. Tijdens een pijngolf lukt het u niet om stil te zitten of stil te liggen. Nierstenen kunnen heftige pijn in de zij geven. We noemen dit koliekpijn. Zolang de stenen in de nieren blijven is de pijn vaak minder heftig. Wel kunt u last hebben van vage rugklachten.

Wanneer de steen zich verplaatst kan deze terecht komen in de urineleider. Dit is een zeer dun buisje wat bestaat uit spiertjes. De spiertjes proberen het steentje naar beneden te persen richting de blaas en dat kan heftige pijn geven. Als de spiertjes uitgeput raken zakt de pijn weer af. Daarom komt de pijn in aanvallen.

Wanneer de steen de weg naar de blaas vervolgt kunnen de klachten veranderen. Meestal begint de pijn in de rug/flank en als de steen dichterbij de blaas komt, kan de pijn gevoeld worden in de onderbuik/lies en zelfs in de geslachtsorganen (balzak, eikel of schaamlip). Heeft de steen de blaas bijna bereikt dan kan deze plasklachten geven (kleine beetjes plassen of aandrang zonder dat er urine komt), Als de steen eenmaal in de blaas is aangekomen wordt de steen vrijwel altijd probleemloos uitgeplast. De plasbuis is namelijk een stuk wijder dan de urineleider.

Niet alle urinewegstenen hoeven worden behandeld. De meeste kleine stenen (tot 5 mm ongeveer) worden spontaan uitgeplast. Wel wordt dan pijnstilling voorgeschreven om de pijn te verzachten. Bepaalde medicijnen kunnen de urineleider ontspannen zodat de steen makkelijker kan passeren.

Medicijnen bij een niersteenaanval

Het belangrijkste medicijn bij een niersteenaanval is een sterke pijnstiller, zoals diclofenac of buscopan. Vaak krijgt u eerst een prik met een pijnstiller omdat dit snel werkt. Daarna krijgt u meestal zetpillen. Zetpillen werken namelijk beter dan tabletten als u misselijk bent of overgeeft bij nierstenen. Na 30 tot 60 minuten wordt de pijn minder. Gebruik de pijnstiller op vaste tijden om te voorkomen dat de pijn terugkomt.

1. Tamsulosine | Elke dag zo lang voorgeschreven of steen uitgeplast | 1 keer per dag
2. Paracetamol | Bij pijn | Maximaal 4 keer per dag 1000 mg
3. Diclofenac | Bij pijn als paracetamol alleen niet voldoende is | Maximaal 3 keer per dag
4. Pantoprazol als diclofenac wordt gebruikt | 1 keer per dag
5. Buscopan | Bij pijn, als de paracetamol en de diclofenac niet genoeg helpen | Maximaal 3 keer per dag

Overig:

Probeer goed te drinken, maar als u pijn in de flank/zijkant buik heeft dan moet u niet teveel drinken. De nier staat dan al wat onder druk en extra drinken zal de pijn doen toenemen. Wordt de pijn onhoudbaar ondanks de pijnstilling of krijgt u koorts dan moet u weer contact opnemen met het ziekenhuis.

Contact

Spoed Eisende Hulp
T 010 297 53 00

Polikliniek Urologie
T 010 297 54 50

Voor uitgebreidere informatie over het voorkomen van nierstenen, verwijzen wij u naar het stenenboek. www.allesoverurologie.nl/stenenboek of onderstaande QR code

Let op: In deze folder staat informatie die belangrijk is voor u. Heeft u moeite met de Nederlandse taal? Lees deze folder dan samen met iemand die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Please note: This leaflet contains information that is important for you. If you have trouble understanding the Dutch language, you should read this leaflet together with someone who can explain the information or translate it for you.

Dikkat: Bu broşür sizin için önemli bilgiler içerir. Hollandaca okumakta zorlanıyor musunuz? O zaman broşürü bilgileri sizin için çeviren ya da açıklayan biriyle okuyun.

Uwaga: Ta ulotka zawiera ważne dla Ciebie informacje. Masz trudności ze zrozumieniem języka holenderskiego? Przeczytaj tę ulotkę razem z kimś, kto przetłumaczy jej treść lub będzie w stanie wyjaśnić zawarte w niej informacje.

انتبه: هناك معلومات مهمة بالنسبة لك في هذا المنشور. هل تواجه صعوبة في اللغة الهولندية؟ اقرأ إذن هذا المنشور مع شخص آخر يترجم أو يشرح لك المعلومات.